

INKERILÄISTEN viesti

4 / 2025

Kansikuva: Etnosoi!-konsertissa kuultiin tänä vuonna inkeriläistä musiikkia. Lue lisää tästä viestistä. Kuvaaja: Jorma Airola

Numero 1/2026 ilmestyy viikolla 11 Aineisto toimitukseen 25.2. mennessä.

Numero 2/2026 ilmestyy viikolla 41. Aineisto toimitukseen 23.9. mennessä.

TÄSSÄ NUMEROSSA 4 / 2025

Pääkirjoitus	3
Etnosoi! Inkeriläisten iltapäivä konsertti	4
Syyskokouksen päätöksiä	8
Runoja inkeroisurteella	9
Inkeri-iltapäivä podcastien merkeissä	11
Muistojen tilalla hiljasuus	12
Tapahtumakalenteri	15

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA

Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja 2026:
Antti Kokkinen
antti@tanttioy.com
+358 504860 044

TOIMISTO

Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342 arkisin klo 9.00–15.00

APUA SUKUTUTKIMUKSEEN
sukututkimus@inkeriliitto.fi

PANKKI

Kaikki Suomen Inkeri-liitto ry:lle tulevat maksut: FI51 8000 1200 3063 64.

ILMOITUKSET/€

1/1 sivu 250€
½ sivu 135 €
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2026

20€ EU-maat
25€ muualle

TILAAMINEN

Maksu liiton tilille ja laskun viesti-kohtaan tilaajan nimi ja osoite.

LEHDEN TOIMITUS

Päätötoimittaja: Antti Kokkinen
Toimitussihteeri:
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE

Renkkelintie 28, 40950 Muurame
p. 050 599 6773
inkerinviesti@suomi24.fi

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ

Hallituksen pj. Antti Kokkinen
Haarniskakuja 4 A, 02610 Espoo
antti@tanttioy.com
+358 504860 044

PÄÄASIAMIEN RUOTSISSA

(hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6, SE-43835 Landvetter
p. +46 (0) 706 792 367
vihtori.aitman@gmail.com
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

PAINOPAIKKA

Picaset Oy, Helsinki

ISSN 1236-9586 (painettu)
ISSN 2670-319X (verkkojulkaisu)

Pääkirjoitus

Elina Metsälä

Nyt on tullut aika vuoden viimeisen lehden. Tämä on minulle myös viimeinen pääkirjoitukseni lehden päätoimittajana ja Liiton puheenjohtajana.

Syksyllä 2023 puheenjohtajana toiminut Juhani Valo menehtyi äkillisesti ja astuin varapuheenjohtajan paikalta hoitamaan hänen tehtävänsä, jossa jatkoin seuraavat kaksi vuotta. Matkalle on mahtunut monia kohtaamisia sekä inkeriläisten että Inkerin ystävien kanssa. Kesäjuhlat, joulujuhlia ja Inkeri-iltapäiviä, muutama vierailu ja lukuisia kokouksia.

Opiskeluaikana oli teologian ylioppilaana Helsingin Vanhasa kirkossa suntiovuorossa eräässä siunaustilaisuudessa. Pappi aloitti ja lopetti siunauspuheensa seuraavaan lauseeseen ”Elämä on äärimmäisen rajallinen astia, mieti, millä sen täytät”. Nämä sanat jäivät pysyvästi mieleeni.

Nyt lähes 20 vuotta noiden sanojen kuulemisen jälkeen elämän rajallisuus on käynyt moineen otteeseen jopa tuskallisen selväksi. Tällä hetkellä oman elämäni astia on ylitsevuotavainen perheen ja työn sitä täyttäessä. En ole koskaan pitänyt sanasta ruuhkavuodet, mutta tämä ilmiö taitaa juuri nyt olla kohdallani ajankohtainen.

Ensi syksynä perheessäni on kaksi koululaista ja meno sen mukaista. Oma vapaa-aika täyttyy pitkälti lasten harrastuksista ja kускаamisesta. Minulle tulee ajankohtaiseksi myös siirtyä kohti kokopäivätoimisempaa työelämää. Aikaa kaikelle muulle on tässä elämänvaiheessa paljon vähemmän, etenkin iltaisin ja viikonloppuisin.

On siis aika kiittää yhteisestä taipaleesta. Kiitos kaikille kohtaamisista, kiitos hallituksen jäsenille, sihteerille, taloudenhoi-

tajalle sekä toimitussihteerille aikanne ja osaamisenne antamisesta inkeriläisten ja Inkerin asian hyväksi! Kiitos jokaiselle Inkeri-iltapäivien, kokousten ja kahvitusten järjestelyissä auttaneelle! Kiitos tämän lehden tilaajille ja lukijoille!

Syyskokous valitsi lokakuun loppulla uudeksi puheenjohtajaksi Antti Kokkisen. Ensi vuonna Inkeriläisten Viesti ilmestyy kaksi kertaa, keväällä ja syksyllä. Tarkempi ajankohta määräytyy kevät- ja syyskokousten kutsujen julkaisemisen mukaan.

Vuoden pimein hetki on käsillä tämän lehden ilmestymisen aikoihin. Juuri pimeydessä valo loistaa kirkkaimmin. Toivotan kaikille lukijoille iloisia ja valoisia loppuvuoden hetkiä, siunattua joulua ja kaikkea hyvää vuodelle 2026!

Elina Metsälä

ETNOSOI! INKERILÄISTEN ILTAPÄIVÄ KONSERTTI 2025-11-02

Teksti: Antti Kokkinen, kuvat: Jorma Airola

Inkeriläisten sivistyssäätiö sr otti yhteyttä taideyliopistoon inkeriläisen kulttuurin ilosanoman levittämiseksi kesällä 2024.

Tästä lähti liikkeelle kehitys joka johti 2025-11-02 klo 16 Musiikkitalon Organo-salissa tapahtuneeseen *Etnosoi!: Inkeriläinen iltapäivä*-konserttiin. Konsertti oli suuri menestys ja viimeistä paikkaa myöten täynnä; ensikerralla täytyy varata isompi sali!

Konsertti järjestettiin yhteistyössä Inkeriläisten sivistyssäätiön, Maailman musiikin keskuksen ja Taideyliopiston Sibelius Akatemian kansanmusiikin

koulutusohjelman kesken osana Etnosoi! -festivaalia.

Konsertti koostui kolmesta toisiaan hyvin täydentävästä esittäjäjoukosta:

- Inkeriläisyhtye Sudenmorsiamet (**Anitta Iline, Irma ja Leo Ollikainen**)
- Kansanmusiikkiyhtye Armas (**Olli Kari, Samuli Karjalainen, Mimmi Laaksonen, Kirsi Ojala ja Kirsi Vinkki**)
- Taideyliopiston Sibelius – Akatemian kansanmusiikin koulutusohjelman kansanlauluopiskelijat **Anna-Kaisa Liedeksen ja Outi Pulkkinen** johdolla.

”Konsertti aukaisi monipuolisesti Inkeriläisen perinteisen paimenmusiikin saloja.”

Musiikkiesitykset olivat upeita. 16 eri kappaletta aukaisivat monipuolisesti Inkeriläisen perinteisen paimenmusiikin saloja. Sudenmorsiamet oli myös luonut uutta musiikkia perinteitä hyödyntäen.

Iso osa paimenperinteestä perustui kansanmusiikintutkija Otto Armas Väisäsen 1914 lähinnä läntiseen Inkeriin kohdistuneen musiikkiperinteen keräysmatkan tuloksiin.

Armas ja sudenmorsiamet

Jutun kirjoittaja ja liiton puheenjohtaja Antti Kokkinen

Kuulimme kuinka upeita säveliä saadaan aikaan mitä kummallisimmilla huiluilla ja tuohitorvilla (yhtään väheksymättä kitaroita ja harmonia eikä lehmänkellojakaan). Laulu, tuo jokaisella mukana kulkeva instrumentti tietysti sitoi kaiken yhteen.

Itse olin kuullut sekä Sudenmorsianten että Armas-yhtyeen esityksiä aikaisemminkin. Omasta mielestäni yhteisesiintyminen löysi kummastakin yhteestä vielä uusia sävyjä.

Sibelius-Akatemian kansanlauluopiskelijoiden iso kuoro vielä lisäsi oman mausteensa lopputulokseen; vaikka omat odotukseni olivat korkealla, ylitti esitys ne selvästi!

*”Kuulimme
kuinka
upeita säveliä
saadaan aikaan mitä
kummallisimmilla
huiluilla ja
tuohitorvilla.”*

Monissa inkeriläisten tilaisuuksissa esiintyneet Sudenmorsiamet ovat yksi Etnosoi! Konsertin esiintyjistä.

Konsertissa kuultiin monenlaisia puhallinsoittimia.

Omasta ja Inkeriläisten sivistyssäätiön puolesta haluan kiittää kaikkia konsertin toteuttamiseen osallistuneita: loitte ainutlaatuisen ja upean kokemuksen. Erityiskiitokset ansaitsee Maailman musiikin keskuksen Jaana-Maria Jukkara, joka kulissien takana toimi primus motorina konseptin suunnittelussa ja osallistujien valinnassa.

Inkeriläisten sivistyssäätiö toivoo että voimme jatkossakin mahdollistaa samankaltaista Inkeriläisen kulttuurin esittelyä!

Antti Kokkinen
Inkeriläisten sivistyssäätiö sr,
puheenjohtaja
antti@tanttioy.com

Etnosoi! on kansainvälinen kansanmusiikkitapahtuma Helsingissä. Sitä on järjestetty vuodesta 1988.

Festivaalin ideana on innostaa yleisöä uusiin musiikkiseikkailuihin ja esitellä musiikkia eri puolilta maapalloa. Tapahtumaan kuuluu konsertteja, klubi-iltoja ja oheistapahtumia.

Etnosoi:n päätukijat ovat Helsingin kaupunki ja opetusministeriö.

Tapahtuma on yksi European Forum of Worldwide Music Festivals (EFWMF) -järjestön perustajajäsenistä.

SYYSKOKOUKSEN 25.10.2025 PÄÄTÖKSIÄ

Jäsenmaksut v. 2026

- liittymismaksua ei kanneta
- jäsenyhdistyksen jäsenen maksu 2 € / jäsen
- henkilöjäsenen jäsenmaksu 20 € / jäsen
- kannattava jäsen 50 € / jäsen

Kaikki maksut ovat vuosimaksuja

Inkeriläisten viesti v. 2026

Lehden ilmestymistiheys muuttuu

No 1 ilmestyminen helmi- maaliskuu

No 2 ilmestyminen syys- lokakuu

Lehden ilmestymisviikot tarkennetaan myöhemmin, jotta kokous- ja muut tärkeät kutsut ja ilmoitukset ilmestyvät oikea-aikaisesti

Lehden tilaushinta v. 2026

- EU-maat 20,- €
- muut maat 25,- €

Hallituksen toimintasuunnitelmaehdotus

v. 2026 hyväksyttiin

- suunnitelman mukaan Inkeriläisten viestiä julkaistaan 2 numeroa
- järjestetään sukututkimuspäiviä

Muut toimintasuunnitelman kohdat noudattelevat edellisvuosien kaavaa.

Hallituksen talousarvioehdotus v. 2026 hyväksyttiin.

Liiton toimihenkilöt

Puheenjohtajaksi v. 2026 valittiin Antti Kokkinen

Hallituksen jäsenten valinta

- erovuorossa olleet varsinaiset jäsenet Jorma Korkkinen, Ella Kukova ja Leila Salo valittiin uudelleen

- erovuorossa ollut varajäsenen Maarit Tallila-Murphy valittiin uudelleen

Hallitukseen valittujen jäsenten toimikausi on 2026 - 2028

Liiton toiminnantarkastajat v. 2026

- Tero Kekki, Helsinki valittiin varsinaiseksi toiminnantarkastajaksi

- Katri Einamo, Helsinki valittiin varatoiminnantarkastajaksi

Vuoden 2026 palkkioista päätettiin seuraavasti:

- hallituksen jäsenille ei makseta kokouspalkkioita

- toiminnantarkastajien palkkiot maksetaan kohtuullisen laskutuksen mukaan

Vuoden 2026 kokousten pitopaikka ja koollekutsuminen

Päätettiin, että kevät- ja syyskokoukset pidetään Inkeri kodissa hallituksen määräämänä ajankohtana ja kutsu niihin julkaistaan pääsääntöisesti Inkeriläisten viestissä sekä liiton www-sivuilla sääntöjen mukaisesti. Mikäli jäsenet ovat ilmoittaneet liitolle sähköpostiosoitteensa, käytetään myös sähköpostia.

RUNOJA INKEROISMURTEELLA

Teksti: Ilkka Pakarinen

Minulle kävi niin kuin niin monelle ihmiselle, että juuret alkoivat kiinnostaa iän karttuessa. Huomasin alkaneeni puhumaan itsekseni isoäitini tapaan. Aluksi luulin, että kyseessä on karjalan murre, joten aloin hankkimaan aineistoa karjalan murteilla ja livvin karjalaksi. Huomasin kuitenkin, ettei tämä ole mummoni puhetta. Tosin isoisäni puolen sukulaiset, jotka olivat Karjalasta, puhuivat Kannaksen murteella.

Mummo syntyi 1800-luvun lopulla Pietarissa, missä hän tutustui viipurilaiseen tulevaan mieheensä.

Sitten aloin lukea inkeroismurteista ja huomasin, että tästä on kyse. Olin yllättynyt kuinka luontevasti taivuttelin substantiiveja ja verbejä. Yllätys oli se, että miten erilaista kieltä liitettiin inkeroismurteisiin.

Nyt kun olen muutamia vuosia tutkinut inkeroismurteita ja jopa ladannut kaiken sen materiaalin, mitä V. I. Junusen johdolla julkaistiin kirjakielenä, olen nähnyt tarpeen jollakin tapaa rajoittaa tietomäärää kirjoittaessani runoja. Luotan siihen, minkä koen itse oikeaksi. Apuna olen käyttänyt Wiktionary -palvelua ja Ruben E. Nirvin toimittamaa

Inkeroismurteiden sanakirjaa, jonka onnistuin hankkimaan antikvariaatista. Itsevarmuuttani on lisännyt se, että maailmassa on vain muutama ihminen, joka puhuu inkeroismurteita. Lisäksi he edustavat eri murteita. Näin on vaikea sanoa, mikä on väärin ja oikein.

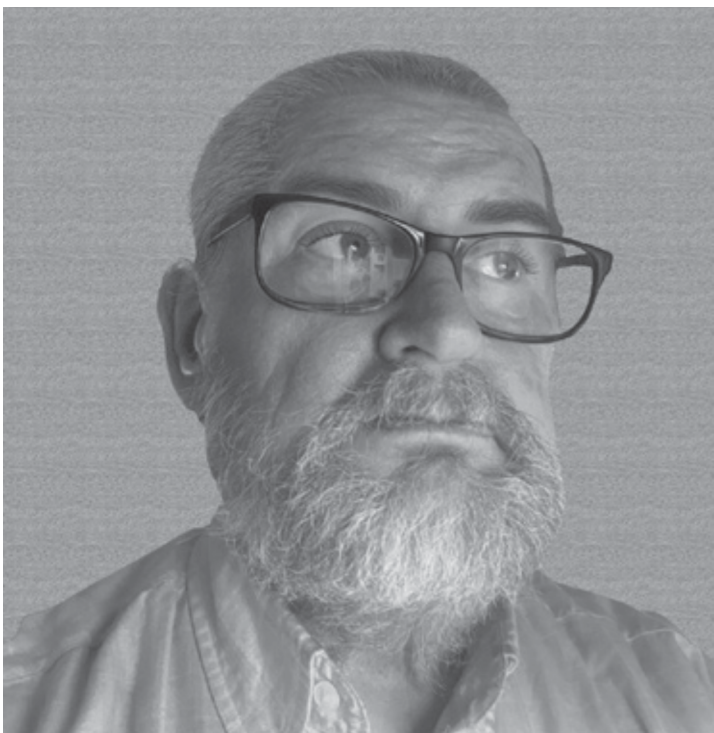
*“maailmassa
on vain muutama
ihminen, joka puhuu
inkeroismurteita.”*

Hauskin yhteensattuma oli se, kun löysin Wiktionary -palvelusta V. I. Junus, *Izoran Keelen Grammatikka* -esimerkin:

”Soikkolaas tätä h-ta **ennää** ei oo”. Englanninkielinen käännös osoittaa, mistä on kyse: ”Soikkola doesn't have this [final] h any longer”.

Tämä esimerkki tuli vastaan, kun tarkastin, että olen muistanut suomen enää sanan oikean inkeroismuodon **ennää**. Monologeissani olen laittanut joidenkin sanojen loppuun henkäyksen tapaisen **h** -äänteen. Wiktionary -palvelun mukaan suomen henkäys on henkähös, mutta minä muistelin henkähüs, kuten Nirva kertoo Inkeroismurteiden sanakirjan sivulla 57.

Vastaavia tilanteita tulee päivittäin. Minä muistan kuulleen minä -pronominin muodossa ”mie”. Niinpä ei ollut ihme, että

Ilkka Pakarinen

Maria Mullosten toimittamasta, ja Petroskoin valtion yliopiston kustantamasta kirjasta ”Elettiin pa ennen Inkeris”, löytyy mie-muoto useilta sivuilta.

Mie-muoto löytyy myös Nirvan toimittamasta sanakirjasta, kuten miä-muotokin. Yksi seikka, joka minun vielä mainittava, liittyen inkeroisurteisiin on se, että mummoni puhui venäjää, kuten äitini ja tätini sekä enoni. Meille lapsille he eivät venäjää puhuneet. Silti uskon, että jotain on jäänyt näistä keskusteluista mieleeni, koska esimerkiksi heiti arvasin käyttää ’ulitsa’ -sanaa, kun mietin miten sanoa ’katu’ inkeroisurteilla tai ainakin jollakin niistä.

Näillä tulilla siis eteenpäin
 Ilkka Pakarinen
 alias Yelling Rosa

Ilkka Pakarinen alias Yelling Rosa on Torniossa asuva runoilija, joka on julkaissut kolme runokirjaa. Hänen isoäitini syntyi Pietarissa ja puhui inkeriläisittäin. Pakarinen pitää blogia, joka keskittyy suomalais-ugrilaisiin kieliin. Pääpaino on Itämeren suomalaisissa kielissä.

Meijen osa on syntyä

*Meijen osa on syntyä.
 Ainava tarvis on ilmahtua tähä miiraa.
 Surma on seuraus syntymäst.
 Joka ei synny, ei koole.*

© Yelling Rosa 2025-03-28

- ainava => syn. ainavo = ainoa
- tarvis = necessary, N. 576
- ilmahtua = ilmestyä, saapua, N. 91
- tää, syn. tämä, N. 616, b,
- mailma = maailma, N. 291,
- miira, syn. mailma, N. 321,
- syntyä, N. 558,
- koolla = kuolla, N. 201

Runon Ido -kielinen versio on pohjana laulun ”Mea destino es naskar” sanoitukselle.

Jos haluat kuulla sen, löydät YouTube -videon täältä
<https://youtu.be/QC1VTyOENQA?si=DSmeOdpZA-XEQyIJ>

<i>Ingrian</i>	<i>Finnish</i>	<i>English</i>
Vaa yks syän	Vain yksi sydän	Only One Heart
Monet ovat kirjat	Monet ovat kirjat	There are so many books
nevvoja täyn,	neuvoja täynnä,	That guide you
mut vaa yks	mutta vain yksi	But only one
ono syän	on sydän	Heart
ken tiitää	joka tuntee	That knows
siun.	sinut.	You.
© Yelling Rosa 2015-11-15	© Yelling Rosa 2015-11-15	© Yelling Rosa 2015-11-15

INKERI-ILTAPÄIVÄ PODCASTIEN MERKEISSÄ

Teksti: Elina Metsälä

Syyskuun lopulla kokoonnuimme kuuntelemaan Inkeriläisten sivistyssäätiön tekemän podcast-sarjan *Inkeriläiset-unohdettu kansa-* jaksoja. Podcasteja on tähän mennessä nauhoitettu yhdeksän jaksoa ja lisää on suunnitteilla.

Sarjan esittelytekstissä kerrotaan seuraavaa:

”Ensin annettiin toivoa, sitten petettiin, tapettiin ja lopuksi unohdettiin. Podcast-sarja tuo inkeriläisyyttä tutuksi kiinnostavien vieraiden ja tarinoiden kautta.

Sarja on toteutettu osana Inkeriläisten Sivistyssäätiön, Kansallisarkiston ja Suomalaisen Kirjallisuuden seuran yhteistä Inkeri ja inkeriläisyys - muistot talteen, arkistot haltuun -yhteistyöhanketta.

Podcastin isäntänä toimii vuonna 1861 maaorjuudesta vapautuneen inkeriläisen **Joonas Kekin** jälkeläinen **Tero Kekki**. Tero Kekki toimi yli 20 vuotta MTV:n uutisten toimittajana ja kirjeenvaihtajana Aasiassa ja Afrikassa. Hän teki satoja juttuja sodista, kansanmurhasta ja suomalaisista maailmalla. Mutta koskaan hän ei tehnyt yhtään juttua aiheesta, joka oli aina hänen silmiensä edessä, inkeriläisten kohtalosta. Siksi tämä podcast-sarja tehtiin nyt, ennen kuin on liian myöhäistä. Podcast-sarjan tuotannosta vastaa Viestintätoimisto Drum.”

Pelon täyttämä elämä
Ehdimme kuunnella kaksi jaksoa Spotify-palvelun kautta pienestä langattomasta kaiuttimestani. Aluksi jännitti, riittääkö pikkumasiinassa tehoa, jotta kaikki kuulevat. Huoli osoittautui turhaksi, kämmenenkokoisesta kaiuttimesta irtosi ääntä oikein mukavasti.

Paikallaolijat saivat äänestä kuunneltavat jaksot. Ylivoimaisesti eniten ääniä keräsi jakso 4 Pelon aikakausi. Vieraina jaksossa ovat äitinsä elämäntarinan *Inkeriläinen äitini. Pelon täyttämä elämä*-kirjan kirjoittanut FT **Reijo Rautajoki** ja *Perheen erossaolon ylisukupolvinen muistaminen*-hankkeessa työskennellyt VTT **Outi Kähäri**. Hän on tutkinut perhemuistelun näkökulmasta 1900-luvun alkupuolella pakkomuuttoja ja vainoa kokeneiden inkeriläisten lasten ja lastenlasten hyvinvointia Suomessa.

Jakson aihepiiri herätti vilkasta keskustelua. Pakkopalautuksen pelko ja jatkuva varuillaan olominen kuuluvat olennaisena osana monen inkeriläisen sukuhistoriaan, lapsuusmuistoihin ja identiteettiin. Tieto siitä, että minua, sukuani ja perhettäni tarkkaillaan, ehkä myös tullaan kuulustelemaan ja pahimmassa tapauksessa väkisin hakemaan, jolloin joudun jättämään kotini, läheiseni ja koko tämänhetkisen elämäni, on kuin pahimmasta painajaisesta. Silti se on ollut

monelle inkeriläiselle todellisuutta, eivätkä muistot ja pelko välttämättä väisty koko loppuelämän aikana.

*”Jakson
aihepiiri herätti
vilkasta keskustelua.”*

Inkeriläinen ja itämerensuomalainen runolaulu
Kuuntelimme myös jakson 8 Runolaulu. Keskustelijoina olivat taiteilijaprofessori, musiikin tohtori **Iloona Korhonen** ja Helsingin yliopiston folkloristiikan dosentti, SKS:n akatemiattutkija **Kati Kallio**. Korhonen on erityisesti inkeriläiseen runolauluun ja **Larin Paraskeen** perehtynyt muusikko, säveltäjä, sanoittaja ja runolaulaja. Kallio on tutkinut runolaulua eli kalevalamittaista kansanrunoutta monipuolisesti. Erityisesti länsi-inkeriläiset sekä varhaisimmat karjalaiset ja inkeriläiset ääniteaineistot ovat hänelle tuttuja.

Jaksossa avattiin laajemmin itämerensuomalaisen runolaulun monipuolisuutta ja keskusteltiin Inkerin alueen erityispiirteistä. Juhlien lisäksi myös arjen eri tilanteisiin löytyi Inkerissä monipuolista laulettavaa. Jakson jälkeen saimme kuulla vielä elävänä musiikkina upean runolaulun **Asta Ahola-Salovaaran** esittämänä!

Yhteisöllisyys, jaetut muistot ja historia
Podcastin eri jaksoissa käsitel-

lään paitsi historiaa myös inkeriläistä taidetta, kulttuuria, yhteisöllisyyttä ja identiteettiä. Tutkijoiden lisäksi ääneen pääsevät myös inkeriläiset itse.

Kerroin podcastin isännälle, Terolle, että kuuntelimme jaksoja yhdessä Inkeri-iltapäivässä. Hän piti tällaista ideaa loistavana ja totesi sen tuovan aitoa yhteisöllisyyttä podcastien ympärille.

Tässä siis kuunteluvinkki talvi-iltoihin! Näitä niin kuin muitakin podcasteja kannattaa kuunnella myös isommalla porukalla. Esimerkiksi sukulaisten tai inkeriläisten ystävien kanssa jaksojen kuunteleminen saattaa herättää keskustelua ja avata uu-

sia näkökulmia Inkeriin, inkeriläisyyteen ja omiin juuriin.

Edelleen yllättävän monelle suomalaiselle Inkeri on tuntematon. Suuri syy tähän on se, ettei Inkeriä tai inkeriläisiä edelleenkään edes mainita kou-

lujen historian tai maantieteen opetuksessa. Tietovajetta voi paikata nyt näppärästi tämän podcast-sarjan parissa.

Jaksot löytyvät Spotify-palvelusta, Applen podcasteista ja netin kautta esimerkiksi Soundcloudin kautta osoitteesta <https://soundcloud.com/inkerilaiset-podcast>

”Inkeriä tai inkeriläisiä ei edelleenkään edes mainita koulujen historian tai maantieteen opetuksessa.”

MUISTOJEN TILALLA HILJAISUUS

Teksti ja kuva: Elina Metsälä

”Miksi he eivät voineet kertoa lapsilleen kaikesta tapahtuneesta, sotahan oli jo ohi ja he olivat päässeet tänne Suomeen!” muistan joskus ajatelleeni isovanhemmistani.

Nyt tiedän, että he vaikenivat perhettään suojellakseen. He eivät kertoneet menneisyydestään mitään sellaista, jota lapset eivät olisi saaneet kertoa kaikille. Näin lasten ei tarvitsisi valehdella. Varmasti myös jatkuva pelko pakkopalautuksen mahdollisuudesta esti ääneen muistelemisen.

Traumaattisten tapahtumien, jotka ylittävät ihmisen sieto- ja sopeutumiskyvyn, vaikutuksen jälkipolviin on todettu olevan suurempi silloin, kun järkyt-

täviä asioita kokeneet eivät ole puhuneet kokemuksistaan. Psykoanalyysin piirissä on puhuttu taakkasiirtymästä. Psykoanalyttikko **Martti Siirala** on kuvannut ylisukupolvista taakkasiirtymää sanomalla ”Se, mikä ei tule yhdessä jaetuksi, esimerkiksi puhutuksi, tulee jonkun kannettavaksi.”

Tiedän, että molemmat isovanhempani ovat lukuisten inkeriläisten tapaan olleet vankileireillä. En tiedä ollenkaan, mitä he ovat siellä kokeneet.

Toisinaan mietin, elävätkö isovanhempieni äänettömät muistot minussa jollain tapaa. Huutaako tai kuiskiiko minussa jokin niistä asioista, joista heidän oli pakko vaieta ja jonka he

itse olivat ehkä painaneet unohduksiin. Tätä aihetta on tutkittu jonkin verran, myös inkeriläisten jälkipolvien osalta.

”Se, mikä ei tule yhdessä jaetuksi, esimerkiksi puhutuksi, tulee jonkun kannettavaksi.”

Jälkimuisti-postmemory **Outi Kähäri, Elina Turjanmaa** ja **Johanna Leinonen** ovat tutkineet inkeriläistaustaisten perheiden pakkomuuttojen, sukujen ja yhteisöjen hajaantumiseen liittyvää ylisukupolvista muistelemista. He selvittivät Suomen Akatemian Perheen erossaolon ylisukupolvinen muistaminen -tutkimushankkeessa pakkomuuttoihin ja perheen erossa-

oloon liittyvää muistelua toises-
sa ja kolmannessa sukupolvessa.
Keskeisimmät tutkimustulokset
on koottu vuonna 2023 Vaali-
mista, vaikenemista ja vastus-
tusta. Inkeriläisten perhehisto-
riat jälkeläisten muistelemana-
nimiseen julkaisuun.

Tutkimukseen osallistujat olivat
pakkomuuttoja kokeneiden in-
keriläisten lapsia ja lapsenlapsia.
”Lähtöoletuksena oli, että pak-
komuuttoihin, sotaan ja vainoon
liittyvät traumaattiset kokemuk-
set voivat siirtyä jälkipolvien
käsiteltäväksi monin eri tavoin
myös silloin, kun menneisyyden
tapahtumista on vaiettu perheis-
sä”, tutkijat kirjoittivat.

Kähärin, Turjanmaan ja Lei-
nosen tutkimuksessa keskeinen
käsite on kirjallisuudentutkija
Marianne Hirschin jälkimuisti,
postmemory, joka kuvaa van-
hempien lapsilleen siirtämiä
traumaattisia muistoja. Nämä
muistot ovat sellaisia, joita toi-
nen sukupolvi ei ole itse koke-
nut, mutta jotka tuntuvat lä-
heisiltä niiden voimakkuuden

vuoksi. Jälkimuistin käsitteeseen
kuuluu ajatus muistojen jatku-
vuudesta yli sukupolvien.

Käytännössä sukupolvien vä-
lillä muistikatkokset, hiljaisuus
ja tarkoituksellinen unohtami-
nen ovat kuitenkin mahdollisia.
Etenkin perheiden hajoamisten
ja pakkomuuttojen takia yhden
ja saman perheen muistot voi-
vat olla epäyhtenäisiä. Tutkijat
toteavat, että vähemmistöjen
mahdollisuuksia oman histori-
ansa kertomiseen ja jakamiseen
on usein pyritty rajoittamaan.

*”Perheiden
hajoamisten ja
pakkomuuttojen takia
yhden ja saman perheen
muistot voivat olla
epäyhtenäisiä.”*

”Koska inkeriläiset ovat olleet
vailla omaa valtioita ja joutu-
neet kerta toisensa jälkeen jät-
tämään materiaalisen omaisuu-
tensa, suullisen muistiperinnön
ja muistelmakirjallisuuden rooli
ylisukupolvisen sosiaalishistorian

rakentumisessa on merkittävä.”
Moni inkeriläinen etsii tietoa
oman suvun ja perheen histo-
riasta. Muun muassa arkistoista
löytyvä tieto, sukututkimus ja
inkeriläisten kirjoittamat muis-
telmateokset ovat apuna oman
elämäntarinan hahmottamisessa.

Traumaattisten muistojen siir-
tyminen seuraaville sukupolville
Perheen erossaolon ylisukupol-
vinen muistaminen- hankkees-
sa havaittiin, että vanhempien
ja isovanhempien vainoon, so-
taan ja perheiden erossaoloon
liittyvät muistot näkyivät in-
keriläisten lasten ja lastenlas-
ten jälkimuistoissa esimerkiksi
voimakkaina surun tai pelon
tunteina. Myös perheenjäsen-
ten traumaattisissa olosuhteissa
kokemia aistimuistoja saatettiin
kuvailla tarkasti.

Etenkin toisen sukupolven in-
keriläisten mielen hyvinvointiin
vaikuttivat perheen kokemat
traumaattiset tapahtumat. Kol-
mannessa sukupolvessa van-
hempien vaikeneminen omasta
inkeriläistäustasta vaikutti puo-
lestaan elämänhallinnan tuntee-
seen. Kuitenkaan koko suoma-
laiseen väestöön verrattuna täs-
sä tutkimuksessa ei tullut esille
eroa inkeriläisten jälkeläisten
mielen hyvinvoinnissa. Olem-
me siis joukkona yhtä hyvä- tai
huonovointisia kuin keskiverto
suomalainen.

Muistille on ominaista, että jo-
kaisella muistelukerralla muisto
muokkautuu hieman ja siihen
sekoittuu tulkintoja, joita tapah-
tumaan ei ole alun perin liitty-

Kävin Inkerinmaalla vuonna 2000. Näin molempien isovanhempieni kotikylät
ja -talot. Tässä ottamani kuva Toksovan Hepojärveltä, isoisäni kodin läheltä.

nyt. Muistelun näkökulmasta mieleme tulkitsee, muokkaa ja antaa merkityksiä muistoissamme olevalle tapahtumalle joka kerta, kun sitä muistelemme. Esimerkiksi mieliala vaikuttaa siihen, millaisia muistoja mieleemme nousee ja minkä väris-
ten linssien läpi näitä mielensäilyttäjä tarkastelemme.

Elääkseen ja jäädäkseen on ollut pakko vaieta

Menneisyydestä vaikeneminen on estänyt myös iloisten muistojen ja perinteiden siirtymisen sukupolvelta toiselle. Syitä hiljaisuuteen on ollut useita. Ehkä menetykset ja pelko ovat olleet liian tuskallisia muisteltaviksi. Järkyttävistä asioista ei ole pystytty puhumaan eikä pahaa ole haluttu muistella. Hyvät muistot ja niihin liittyvä kaipuu ovat ehkä olleet liian kivuliaita muistettaviksi.

”Menneisyydestä vaikeneminen on estänyt myös iloisten muistojen ja perinteiden siirtymisen sukupolvelta toiselle.”

Yleinen kokemus inkeriläisillä on ollut, että perheen ja oman itsensä suojelemiseksi on pakko vaieta. Pakkopalautuksen pelossa on täytynyt häivyttää omat juuret, kulttuuri, muistot

ja menneisyys. Osa on myös ehkä tietoisesti halunnut keskittyä vain nykyhetkeen ja tulevaisuuden rakentamiseen.

”Inkeriläistaustaiset ovat usein kokeneet omassa elämässään toiseuden ja ulkopuolisuuden tunteita”, jälkimuistamisen tutkijat toteavat. Ulkopuolisuuden tunne on varmaan jokaiselle meikäläiselle tuttu. Toiseus puolestaan tarkoittaa sitä, että ei koe kuuluvansa ”meihin” eli esimerkiksi Suomessa ei koe olevansa täysin suomalainen, kielestä ja kansalaisuudesta huolimatta.

Toiseuden ja ulkopuolisuuden kokemukset saavat olla myös ylisukupolvisia, jolloin ne ovat usein lähtöisin esimerkiksi omien vanhempien kokemasta vainosta ja syrjinnästä.

Muistin varjoista jakamisen valoon

Omista muistoista, kokemuksista ja ajatuksista keskusteleminen toisten saman kokeneiden kanssa on monelle inkeriläiselle valtavan tärkeä kokemus. Asioiden ja oman henkilö- ja sukuhistorian jakaminen tuo valoa muistoihin ja menneisyyteen, joka aikaisemmin on pitänyt peittää ja salata.

Vaikka isovanhempien ja vanhempien vaikeat kokemukset vaikuttavat eri tavoin myös meihin jälkipolviin, ajattelen, että jokainen inkeriläinen on ennen kaikkea selviytyjä. Meissä asuvat menneisyyden jäljet ja muistot ovat yksi osa jokaisen ainutlaatuista tarinaa. Eivät koe kertomus.

Itse kerron aina inkeriläistaustastani, kun puhe kääntyy sukujuuriin. Paljolti siitä syystä, että voin nyt sen tehdä. Omat isovanhempani eivät ole muiden inkeriläisten tavoin voineet kertoa omista juuristaan tai kokemuksistaan itseään ja perhettään suojellakseen. Ehkä olen onnekas ja löydän vielä lisää tietoa isovanhemmistani, heidän juuristaan, muistoistaan ja kokemuksistaan. Silloin tiedon valo loistaa myös niihin muistin nurkkahuoneisiin, jotka pelon takia peittyivät pimeyteen.

”Vaikka isovanhempien ja vanhempien vaikeat kokemukset vaikuttavat eri tavoin myös meihin jälkipolviin, ajattelen, että jokainen inkeriläinen on ennen kaikkea selviytyjä.”

Lähteitä ja lisätietoa:

Outi Kähäri, Elina Turjanmaa, Johanna Leinonen

Vaalimista, vaikenemista ja vastustusta: inkeriläisten perhehistoriat jälkeläisten muistelemana <https://oulurepo.oulu.fi/bitstream/handle/10024/46328/isbn978-952-62-3722-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Hanna Salakari
Ylisukupolvinen trauma voi ylittää neljänteen polveen asti
<https://yle.fi/aihe/a/20-307954>

TAPAHTUMAKALENTERI

SUOMEN INKERI-LIITTO RY:N KEVÄÄN 2026 TAPAHTUMIA

Kaikki tapahtumat Inkeri kodissa, Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, Helsinki

Lauantaina 7.3. sukututkijat Inkeri kodissa klo 9.00 – 15.00

Lauantaina 28.3. klo 14.00 kevätkokous jäsemaksunsa maksaneille jäsenille

Tarkempia tietoja ohjelmista seuraavassa lehdessä, jäsenkirjeissä ja liiton nettisivuilla www.inkeriliitto.fi

Helsingin seudun Inkeri-seura

Anitta Iline

helsingin.inkeriseura@gmail.com, p. 050 565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Lauantai 24.1. klo 14.00 Inkeriläisen kirjallisuuden iltapäivä Karjalatalo, Inkerikoti

Lauantai 28.2. Kalevalan päivä

klo 11.00 Kukkienlaskeminen Larin Parasken patsaalle

klo 14.00 Kansanrunoudenjuhla - runoja ja musiikkia/Karjalatalo, Inkerikoti

Sunnuntai 26.4. klo 10.00 Inkerinsuomalaiset kansallispuvut - luento ja pukujen esittely Tarton inkerinsuomalaisten seura/ Karjalatalo, Inkerikoti.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Kerho kokoontuu pääsääntöisesti kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 14.00 seurakuntakeskuksessa.

Tiedustelut pj. Leila Salo p. 040 567 7065

leila.salo@hotmail.com

hyvinkaan.inkerikerho@hotmail.com

Ilmoittajille

Tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset tulee toimittaa toimitussihteerille lehden kaksoisvuorokauden ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivään mennessä.

Otamme mielellämme vastaan myös muita kuin kerhojen ilmoituksia.

Lahden seudun Inkeri-seura

Tiedustelut:

Inkeri Ojala 040 071 6727

inkeriojala@gmail.com

Kokoontumiset: Vuorikatu 37, Lutherin kirkko
kuukauden toinen maanantai (klo 13.00 – 15.00)

Turun seudun Inkeri-seura

Tapahtumat Varissuon kirkolla, tilaisuudet alkavat kello 14:00:

Perjantai 26.12. Joulujuhlatapaninpäivä

Muutoiminta:

Terveys- ja sosiaalineuvontapiste, käsityö ja askartelulerhot, päivystys- ja kirjastotoiminta, Inkerin historian ja kulttuurin liittyviä teemailtoja, nuorten ja lasten toimintaa (kerhot, kulttuuri- ja luontoretket ym.), tietokoneen ja puhelimen käytön tukea ikäihmisille (henkilökohtainen neuvonta), lauluryhmä Orvokki, uusia jäseniä toivotaan. Viikoittaiset ohjelmat löytyvät seinäilmoituksesta, Facebookista ja puh. 045 668 7628.

Yhteystiedot:

puhelin 045 668 7628, sähköposti tsis.turku@gmail.com

Facebook Turun seudun Inkeri- seura, käyntiosoite Kousankuja 5 A, 20610 Turku Varissuo

*Hyvää joulua ja
onnellista uutta vuotta kaikille lukijoille*

